

"รัชชั้ย" รอนจดหมายถึงนายกฯ เรื่อง ปัญหาของร่าง พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.....

นำเสนอเมื่อ : 21 ม.ค. 2566

เมื่อวันที่ 20 มกราคม 2566 เว็บไซต์บ้านนอก.คอม ได้รับการเปิดเผยจาก ดร.รัชชั้ย ศรสวรรณ นายกสมาคมพิทักษ์สิทธิผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา (ส.พ.บ.ค.) ว่า ตนได้มีจดหมายเปิดผนึกถึงพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี เรื่อง ปัญหาของร่าง พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ..... โดยมีเนื้อหา ดังนี้

วันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๖๖

เรื่อง ปัญหาของร่าง พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.....

กราบเรียน พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี

ตามที่รัฐบาลได้เสนอร่าง พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ..... เพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณา และประกาศใช้เป็นกฎหมายต่อไป ความแจ้งแล้วนั้น

สมาคมพิทักษ์สิทธิผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา (ส.พ.บ.ค.) ได้พิจารณาร่าง พ.ร.บ.ดังกล่าวทุกมาตราแล้วเห็นว่ารัฐบาลมีเจตนาดีที่จะขับเคลื่อนงานด้านการศึกษาให้มีความก้าวหน้าทัดเทียมนา ๆอารยประเทศ จึงมีหลายประเด็นที่เป็นประโยชน์ต่อชาติบ้านเมืองและผู้เรียนมาก อย่างไรก็ตามสมาคมได้ตรวจสอบร่างกฎหมายดังกล่าวเป็นรายมาตราพบว่า มีสาระบางเรื่องที่ไม่ถูกต้องตามกระบวนการร่างกฎหมาย และสาระบางเรื่องหากมีการประกาศใช้จะมีผลกระทบต่อการจัดการศึกษาจนถึงขั้นอาจจะทำให้เกิดความเสียหายในวงกว้าง ดังปรากฏรายละเอียดดังนี้

ข้อ ๑ มาตรา ๓ บัญญัติไว้มีสาระว่าให้ยกเลิกพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ข้อ ๒ มาตรา ๔ ได้กำหนดนิยามศัพท์ต่างๆ แต่ไม่ปรากฏนิยามศัพท์ของคำว่า "ศึกษานิเทศก์" แต่มีการบัญญัติสาระที่เกี่ยวกับ ศึกษานิเทศก์ ไว้ในร่าง พ.ร.บ. นี้หลายมาตรา จึงทำให้ไม่สามารถรู้ได้ว่าศึกษานิเทศก์ นั้นหมายถึงใคร เช่นไร เพราะ คำว่า "ศึกษานิเทศก์" ถูกยกเลิกไปโดยมาตรา ๓ - "ผู้บริหารการศึกษา" แต่มีการบัญญัติ ไว้ในมาตรา ๓๙ วรรคท้าย ของร่าง พ.ร.บ. นี้ จึงทำให้ไม่สามารถรู้ได้ว่า "ผู้บริหารการศึกษา" นั้นหมายถึงใคร เช่นไร เพราะ คำว่า "ผู้บริหารการศึกษา" ถูกยกเลิกไปโดยมาตรา ๓

ข้อ ๓ ร่าง พ.ร.บ.นี้ น่าจะมีเจตนาในการยกเลิกเขตพื้นที่การศึกษา แต่กลับไม่ได้กำหนดทิศทางในการจัดการศึกษาที่จะเป็นแนวทางในการเขียนไว้ในกฎหมายลูก ซึ่งแตกต่างจาก พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ ที่กำหนดไว้ชัดเจนในเรื่อง “เขตพื้นที่การศึกษา”

ข้อ ๔ มาตรา ๘ ในทุกอนุมาตรามาตรา
ควรเขียนกำหนดให้เป็นหน้าที่ของรัฐที่จะต้องดำเนินการ ตัวอย่างเช่นใน “ช่วงวัยที่ ๑ ตั้งแต่แรกเกิดจนมีอายุครบหนึ่งปี ต่อได้รับการเลี้ยงดูให้มีสุขภาพที่สมบูรณ์ การพัฒนาทางอารมณ์ และการกระตุ้นการรับรู้ทางประสาทสัมผัสให้สามารถเรียนรู้ในการช่วยเหลือตนเองและสามารถมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นได้ตามวัย”
จากขอกฎหมายนี้เห็นได้ว่าเป็นการบังคับให้บิดามารดาหรือผู้ใช้อำนาจปกครองมีหน้าที่ที่ต้องทำ ดังนั้นหากบิดามารดาหรือผู้ใช้อำนาจปกครองไม่ได้ทำตามที่ถูกกฎหมายนี้บัญญัติไว้ ก็อาจจะได้รับโทษทางอาญาตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๑๕๗ ...เช่นนั้นหรือไม่

ข้อ ๕ มาตรา ๑๔ (๕) บัญญัติว่า
“ในการบริหารจัดการสถานศึกษาแต่และแห่งให้ผู้บริหารสถานศึกษารับฟังความคิดเห็นของครู นักเรียน ผู้ปกครอง และบุคลากรในสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา นั้นด้วย”
กรณีนี้ต้องมีความชัดเจนว่า “การบริหารสถานศึกษา” นั้นคืออะไรบางที่จะต้องปฏิบัติตามมาตรานี้และบางเรื่องถ้าต้องปฏิบัติอย่างเคร่งครัด งานก็ไม่สามารถเดินได้

ข้อ ๖ มาตรา ๑๔ (๖) สถานศึกษาต้องมีทรัพยากรการเรียนรู้อันได้แก่อุปกรณ์ที่จำเป็น ครูและกำลังคนที่เพียงพอ..... กรณีนี้เห็นว่าควรกำหนดให้เป็นหน้าที่ของรัฐที่จะต้องดำเนินการ

ข้อ ๗ มาตรา ๑๔ (๗)
เรื่องการควบรวมโรงเรียนนั้นได้กำหนดให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการนโยบาย กรณีนี้เห็นว่าควรให้ท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลและตัดสินใจ

ข้อ ๘ มาตรา ๑๕ (๑๑)บัญญัติว่า “ต้องมีมาตรการป้องกันมิให้หน่วยงานของรัฐ สั่งการหรือมอบหมายกิจกรรมหรือโครงการใด ๆ อันจะทำให้ครูไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่หลักได้เต็มกำลังความสามารถหรือทำให้ครูเรียนไม่มีเวลาเพียงพอในการเรียน กรณีนี้เห็นว่าเป็นเรื่องที่ดี ยิ่งอย่างไรก็ตามโรงเรียนของรัฐเกือบทุกแห่งอยู่ได้ด้วยครูดูแลของวัด ชุมชน ท้องถิ่น หากโรงเรียนปฏิบัติตามมาตรานี้อย่างเคร่งครัด ก็จะอยู่ไม่ได้ แต่หากทำกิจกรรมใดที่เป็นการขัดหรือแย้งกับมาตรานี้ ผู้บริหารก็จะได้รับโทษตามวรรคท้ายของมาตรานี้ที่บัญญัติไว้มีสาระว่าหน่วยงานของรัฐได้ไม่ปฏิบัติตามมาตรการตาม (๑๑) ให้ถือว่าหน่วยงานดังกล่าวละเว้นหรือจงใจไม่ปฏิบัติหน้าที่ตาม พ.ร.บ.นี้ และให้ถือว่าเป็นความผิดทางวินัยด้วย ซึ่งเป็นการสร้างแรงกดดันให้กับผู้บริหารโรงเรียนอย่างยิ่ง

ข้อ ๙ มาตรา ๑๖
บัญญัติไว้มีสาระว่าให้กระทรวงศึกษาดำเนินการให้สถานศึกษาของเอกชน...จัดให้ครูได้รับเงินเดือน ค่าตอบแทน เงินหรือสิทธิประโยชน์อื่นใดให้สอดคล้องกับครูของสถานศึกษาของรัฐ
กรณีนี้เห็นว่าควรกำหนดให้มีกฎหมายลูกเขียนให้ชัด วาจะเหลือสิทธิประโยชน์แก่ครูสถานศึกษาเอกชน

อะไร อย่างไรบ้าง

ข้อ ๑๐ มาตรา ๒๓ กำหนดให้คณะกรรมการสถานศึกษา
รับผิดชอบต่อคุณภาพของสถานศึกษา
กรณีนี้ขอเรียนถามว่าการให้คณะกรรมการสถานศึกษารับผิดชอบต่อคุณภาพของสถานศึกษา นั้น
มีความเป็นไปได้แค่ไหนอย่างไร

ข้อ ๑๑ มาตรา ๓๐
กำหนดให้มีระเบียบว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุที่ใช้จากรายได้ของสถานศึกษาขึ้นเป็น
การเฉพาะ สำหรับสถานศึกษา โดยระเบียบดังกล่าวต้องมีความยืดหยุ่น คล่องตัว
โปร่งใสและก่อให้เกิดความเป็นอิสระแก่สถานศึกษา
กรณีนี้ขอเรียนถามว่ากฎหมายข้อนี้ให้ใช้บังคับได้เฉพาะเงินรายได้สถานศึกษาเท่านั้นใช่หรือไม่
หากเป็นเงินอุดหนุนหรือเงินงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร จะได้ประโยชน์จากมาตรานี้หรือไม่

ข้อ ๑๒ คำว่า “อาจารย์” และ “บุคลากรทางการศึกษา” ในมาตรา ๓๒
มีความหมายว่าอย่างไร เพราะไม่ปรากฏคำนี้ในนิยามศัพท์

ข้อ ๑๓ “บุคลากรทางการศึกษา” ที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๓ หมายถึงใคร อย่างไร
เพราะไม่ปรากฏคำนี้ในนิยามศัพท์

ข้อ ๑๔ มาตรา ๓๔ บัญญัติว่าผู้ประกอบวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา
ต้องมีจิตวิญญาณความเป็นครู
กรณีนี้เห็นว่าควรบัญญัติให้บุคลากรทางการศึกษาเป็นผู้ประกอบวิชาชีพชั้นสูง
และมีสิทธิประโยชน์ใดๆเท่ากับครู
เพราะเป็นบุคคลที่จะต้องผ่านการเลือกร่างทั้งความรู้ความสามารถและการถูกปลูกฝังจิตวิญญาณของ
ความเป็นครู

ข้อ ๑๕ มาตรา ๓๕ วรรคสาม บัญญัติว่า
“คณะกรรมการสถานศึกษาหรือคณะกรรมการกลุ่มสถานศึกษาต้องบริหารงานบุคคลตามกฎหมาย.....
กรณีนี้เห็นได้ว่าผู้ร่างมีเจตนาให้กรรมการสถานศึกษามีอำนาจหน้าที่ในการบริหารงานบุคคลซึ่งหมายถึง
ข้าราชการครูในสถานศึกษานั้นๆ.....
กรณีนี้สมมติไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งที่ให้อำนาจกรรมการสถานศึกษาเป็นผู้มีหน้าที่ในการบริหารงานบุคคล
ในสถานศึกษา
เพราะจะเกิดปัญหาความขัดแย้งอย่างรุนแรงในสถานศึกษาโดยจะทำให้หัวหน้าสถานศึกษาไม่สามารถ
บริหารงานได้เนื่องจากมีองค์กรอื่นซ้อนอยู่เปรียบเสมือนภีษฑที่เรียกว่า “ข้าหลายเจา บ่าวหลายนาย”
และอาจเกิดปัญหาบุคคลในองค์กรไม่ฟังผู้บริหารสถานศึกษาแต่ไปเกาะเกี่ยวกับกรรมการสถานศึกษา
มาตรานี้เป็นมาตราที่จะสร้างความเสียหายให้กับกระบวนการจัดการศึกษามากที่สุด
ที่สำคัญคือไม่เคยปรากฏว่าหน่วยงานอื่นหรือกระทรวงอื่นได้ดำเนินการเยี่ยงนี้หรือไม่

ข้อ ๑๖ มาตรา ๓๙ วรรคท้าย ได้บัญญัติไว้มีคำสำคัญว่า “ผู้บริหารการศึกษา”
ซึ่งไม่สามารถทราบได้ว่าหมายถึงผู้ใดเพราะไม่ปรากฏในนิยามศัพท์ตามมาตรา ๔

ข้อ ๑๗ มาตรา ๔๐ วรรคสี่

บัญญัติมีสาระสำคัญว่าให้คณะกรรมการสถานศึกษาสรรหาผู้บริหารสถานศึกษา ให้แก่สถานศึกษาเพื่อเสนอให้ผู้มีอำนาจแต่งตั้งตามกฎหมาย ขอบบังคับฯลฯ และมติที่องค์กรกลางบริหารงานบุคคลกำหนด

กรณีนี้สมาคมขอเรียนถามว่าแนวคิดเรื่องการให้คณะบุคคลภายนอกเป็นผู้มีอำนาจแต่งตั้งข้าราชการระดับ บัญชีบริหาร เช่นนี้ มีหน่วยงานใด องค์กรใดเคยนำไปใช้แล้วประสบความสำเร็จบ้าง ถ้าแนวคิดนี้เหมาะสมและเกิดประโยชน์ต่อชาติบ้านเมืองอย่างยิ่ง ก็ต้องนำไปใช้ในเรื่องการคัดเลือกนายอำเภอ คัดเลือกสรรพากรอำเภอ คัดเลือกผู้กำกับการสุหนัสดำรวจ คัดเลือก ผู้บังคับการทหารบกจังหวัดต่างๆ แนวคิดในเรื่องการให้คณะกรรมการสถานศึกษา สรรหา คัดเลือกผู้อำนวยการสถานศึกษา หากผ่านไปได้จะสร้างความเสียหายให้กับวงการศึกษามากมาย

ข้อ ๑๘ มาตรา ๗๔ วรรคสี่ บัญญัติให้มีศึกษานิเทศก์ ในกระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่จัดการศึกษา กรณีนี้ขอเรียนถามว่า “ศึกษานิเทศก์” หมายถึงใคร อะไร เพราะมาตรา ๔ ไม่ได้นิยามศัพท์คำว่า “ศึกษานิเทศก์” ไว้

ข้อ ๑๙ มาตรา ๘๘ บัญญัติให้มีคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติ โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธานมีอำนาจหน้าที่ที่สำคัญในเรื่องการขับเคลื่อนงานด้านการศึกษาในระดับ ประเทศ โดยมีภารกิจตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๙๓ ถึง ๑๐ ขอ ทั้งนี้คณะกรรมการโดยตำแหน่งประกอบด้วยปลัดกระทรวงทุกกระทรวง กรณีนี้ขอเรียนว่าองค์ประกอบของคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติ ที่จะมาทำหน้าที่ขับเคลื่อนงานด้านการศึกษา นั้น ประกอบด้วยผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจและมีประสบการณ์งานด้านการศึกษาเพียงคนเดียวเท่านั้นคือปลัด กระทรวงศึกษาธิการ ที่เหลือคือบุคคลวิชาชีพอื่น จึงสรุปได้ว่าคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติ ประกอบด้วยผู้ที่ไม่มีความรู้ด้านการจัดการศึกษา ไม่มีประสบการณ์ด้านการจัดการศึกษา ไม่ได้ผ่านการศึกษาหรือมีคุณวุฒิทางการศึกษา ยกเว้นปลัดกระทรวงศึกษาธิการเพียงรายเดียว เท่านั้น ดังนั้นหากนำแนวคิดนี้ไปใช้ในการบริหารกองทัพโดยให้มีบอร์ดกองทัพที่มีบุคคลที่ประกอบวิชาชีพทหารเพียงคนเดียว บอร์ดที่เหลือไม่ได้เป็นทหาร อย่างนี้กองทัพจะมีความเข้มแข็งและมีพัฒนาการหรือไม่

ข้อ ๒๐ มาตรา ๑๐๕ วรรคแรก บัญญัติไว้เป็นสาระสำคัญว่า “ในวาระเริ่มแรกไม่เกินห้าปี ให้สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทำหน้าที่เป็นสถาบันพัฒนาหลักสูตรและการเรียน นรู้” และ วรรคสามบัญญัติไว้ว่า

“ในห้วงเวลาไม่เกินห้าปีให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาว่าสมควรจะจัดตั้งสถาบันพัฒนาหลักสูตรและการเรียน นรู้ หรือไม่ หากเห็นว่าไม่สมควรจัดตั้งก็ให้สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ทำหน้าที่เป็นสถาบันพัฒนาหลักสูตรและการเรียนรู กรณีนี้ขอเรียนว่าหลักสูตรและการเรียนรู นั้นเป็นยุทธศาสตร์ที่สำคัญในการจัดการศึกษาที่ควรต้องนำไปใช้เป็นแนวทาง แดกลับให้สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เป็นผู้ดำเนินการทั้งที่สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี นั้นมีประสบการณ์และเชี่ยวชาญในเรื่องหลักสูตรและการจัดการเรียนรู วิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์เท่านั้น

ข้อ ๒๑

มีการบัญญัติให้ปลัดกระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้บังคับบัญชาของข้าราชการกระทรวงศึกษาธิการ (มาตรา ๑๐๖)

กรณีนี้เชื่อได้ว่าเป็นการบัญญัติไว้เพื่อเตรียมการในการมอบอำนาจให้ศึกษาธิการจังหวัดเป็นผู้บังคับบัญชา ภาครัฐในแต่ละจังหวัด เป็นการฟื้นคืนคำสั่ง คสช.ฉบับที่ ๑๗/๒๕๖๐ กลับคืนมา

บริหารจัดการแบบควมรวมอำนาจเข้าสู่ส่วนกลาง (Single Command) เพื่อผลประโยชน์ทางการเมือง

จากร่าง พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติฉบับนี้
เห็นได้ว่าปัญหาใหญ่ที่สุดคือมีการให้อำนาจกรรมการสถานศึกษามากมายซึ่งสัมพันธ์อย่างยิ่งในการทำให้
การจัดการศึกษาล้มเหลวเพราะเป็นการมอบอนาคตทางการศึกษาไปอยู่ในมือของกรรมการสถานศึกษาซึ่ง
เป็นผู้ที่ไม่ได้ถูกสร้างขึ้นมาเพื่อการจัดการศึกษา ไม่ได้มีเวลาในการจัดการศึกษา
ไม่มีทักษะและประสบการณ์ในการจัดการศึกษา
และหากใดคนไม่ดีเข้ามาเป็นกรรมการสถานศึกษาก็จะทำให้เกิดการทุจริตในวงการศึกษาที่ไม่อาจควบคุม
ได้

จากข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายดังกล่าวที่นำเรียนข้างต้น
จึงขอความเมตตาจากนายกรัฐมนตรีขอได้โปรดดำเนินการให้มีการถอนร่าง พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ
ฉบับนี้ออกไปปรับปรุงเพื่อให้เป็นกฎหมายการศึกษาที่มุ่งในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างแท้จริง
เสียก่อนแล้วจึงนำเสนอเข้าสู่การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร ต่อไป
อันจะเป็นคุณูปการต่อการศึกษาของชาติบ้านเมืองสืบต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

นายรัชชชัย ศรีสุวรรณนายกสมาคม

โทรท ๐๘๓-๒๖๕๒๖๙๓